

«Τα μωρά τα φέρνει ο πελαργός»

Σκηνοθεσία: Δέσποινα Μπεμπεδέλη.

Σκηνικά-κοστούμια; Κώστας Καυκαρίδης.

Παίζουν: Μάριος Δημητρίου, Μαριάννα Καυκαρίδου, Σπύρος Γεωργίου, Λουκία Μιχαήλ, Βασίλης Μιχαήλ, Χριστιάνα Αρτεμίου, Λευτέρης Σαλωμίδης.

ΑΚΟΜΑ ένα σημείωμα από τα «χρωστούμενα». Με τρόπο βλέπω πάνω στο πρόγραμμα-αφίσα, απ' αυτά που συνηθίζει να βγάζει το Σατιρικό, ότι η πρεμιέρα του έργου έγινε στις 12 Νοεμβρίου. Υπάρχει λόγος να γράφει κανείς κριτικό σημείωμα μετά από τόσο καιρό; Μόνο αν δικαιολογηθεί πρώτα αναφέροντας την πυκνότητα θεατρικών παραγωγών φέτος. Και αν επίσης αυτά που έχει να πει, είναι... καλά. Το να κρατάς μανιάτικο μια αρνητική γνώμη για τόσο καιρό είναι και αστείο, και εκνευριστικό, θέλεις να απαλλαγείς από τα δυσάρεστα συναισθήματα. Το αντίθετο, όταν μια παράσταση δημιουργεί μια αίσθηση ζεστή, αυτή δεν «κρυώνει» μέχρι που να την ανταποδώσεις έστω και τόσο καθυστερημένα. Όσοι έχουν κατά καιρούς αποτολμήσει να ασχοληθούν με θεατρική κριτική στην Κύπρο, γνωρίζουν ότι σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζουν τα θεατρόφιλα πλήθη έτσι που να τα ωθήσουν να επισκεφτούν μια παράσταση ή να τα αποτρέψουν. Στο πλαίσιο όμως μιας δημόσιας επικοινωνίας με τους δημιουργούς τα «χρωστούμενα» πρέπει ν' ανταποδίδονται.

Σε σύγκριση με τα άλλα δύο θεατρικά του Θανάση Παπαθανασίου και του Μιχάλη Ρέππα που γνωρίζω, με τους «Μπαμπάδες με ρούμι» και τον «Εβρο απέναντι», αυτό το τελευταίο, το «Τα μωρά τα φέρνει ο πελαργός», έχει μια αισθητή διαφορά στην... κοσμοθεωρία. Δεν βρίσκω πιο συγκεκριμένη και πιο προσγειωμένη λέξη απ' αυτήν. Οι συγγραφείς είναι πολύ λιγότερο επιθετικοί προς τους ήρωές τους και προς τις πράξεις τους. Δείχνουν ανοχή και κατανόηση, γυρίζουν το νόμισμα από την άλλη, δεν απορρίπτουν παρ' ότι δεν κρύβουν και δεν ωραιοποιούν κίνητρα και συμπεριφορές. «Κατανοώ» και «δεν απορρίπτω» σημαίνει «συγχωρώ» με τη βαθιά θρησκευτική και ανθρωπιστική έννοια. Δεν τα έκαναν αυτά ούτε στους «Μπαμπάδες», ούτε στον «Εβρο». Δεν θα εξηγήσω αυτή την εξέλιξη με το γεγονός ότι «Τα μωρά» είναι κατά κάποιο τρόπο προϊόν λογοτεχνικού δανεισμού, επειδή βασίζονται πάνω στην υπόθεση ενός τσέχικου διηγήματος. Αυτό δεν μετράει, ή μετράει λίγο, επειδή όπως δεν σερβίρεις την ξένη συνταγή στους καλεσμένους σου, αλλά φαγητό

που εσύ πέτυχες/ δεν πέτυχες (νομίζω πως είμαι επηρεασμένη από τις γιορτινές ημέρες στις παρομοιώσεις μου), έτσι και εδώ η διαδικασία της μετατροπής των μορφών από την πεζογραφία σε ζωντανούς θεατρικούς τύπους και της μεταφοράς της υπόθεσης στην ελλαδική κατοχική πραγματικότητα είναι πράξεις τόσο δημιουργικές που δεν τους αξίζει το επίθετο «δευτερογενείς». Εξάλλου, βλέπω μια εξελικτική στάση στο θέμα της στάσης απέναντι στους ήρωές τους. Από την απόλυτα καταδικαστική στους «Μπαμπάδες», όπου όλη η υπόθεση, οι χαρακτήρες, τα απεικονιζόμενα ήθη πνίγονται σε εξευτελιστικό σαρκασμό των συγγραφέων, μέσω του «Εβρου», όπου η επίκαιρη κοινωνική διάσταση της υπόθεσης κέρδιζε τους θεατές παρά την υποψία της εγκεφαλικής προσέγγισης του θέματος από τους συγγραφείς χωρίς την απαραίτητη ή μάλλον την αναμενόμενη για το είδος του θέματος συναισθηματική ανάμειξη των συγγραφέων. Ακριβώς αυτή η ανάμειξη έκανε τη διαφορά στα «Μωρά που τα φέρνει ο πελαργός».

Αυτή η ζεστή συναισθηματική στάση απέναντι στο έργο κράτησε και η σκηνοθέτις της παράστασης Δέσποινα Μπεμπεδέλη. Πράγμα που σίγουρα δεν θα ήταν αρκετό και θα έμενε στο επίπεδο καλών προθέσεων, αν όλα τα στοιχεία δεν ήταν επαγγελματικά, καλοδουλεμένα και καλοφτιαγμένα. Σκηνοθετική δουλειά φαίνεται στη δημιουργία και στο τελικό φινιρίσμα των μορφών. Οι ρόλοι της παράστασης μπορούν να γραφτούν ως καλές δουλειές στα βιογραφικά των ηθοποιών που συμμετείχαν. Ίσως κανείς από αυτούς να μην έχει υπερβεί τα προσωπικά του όρια, να μην έχει ξαφνιασει ούτε εμάς, ούτε τον εαυτό του (γι' αυτό και δεν κάνω ατομικές αναφορές), αλλά το καλό επαγγελματικό επίπεδο της ομάδας δεν το έριξε κανένας. Στο κατάλληλο στην ατμόσφαιρα της εποχής ρεαλιστικό περιβάλλον του σκηνογράφου Κώστα Καυκαρίδη διαδραματίστηκε μια υπόθεση πολύ «συμφέρουσα» σ' ένα θίασο και μια σκηνοθετίδα που ξέρουν να ελέγχουν συναισθηματικά το κοινό τους. Η ομάδα πέτυχε το ζητούμενο – το έντεχνο κράμα γέλιου και συγκίνησης.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ